

Oslo, 21. oktober 2022

Innspill til utvidelse av Pakkeforløp for kartlegging og utredning av psykisk helse, somatisk helse, tannhelse og seksuell helse og rus hos barn og unge

Sex og samfunn takker for muligheten til å komme med innspill til Pakkeforløp for kartlegging og utredning av psykisk helse, somatisk helse, tannhelse og seksuell helse og rus hos barn og unge.

Kort om Sex og samfunn

Sex og samfunn er Norges største senter for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter og vi har i over 50 år jobbet for økt kunnskap, kompetanse og tilgjengelige tjenester innen feltet. Vi driver klinisk og pedagogisk virksomhet, samt faglig utvikling og politisk påvirkningsarbeid. Den kliniske delen av arbeidet vårt inkluderer blant annet Norges største klinikk for seksuell helse.

I 2021 mottok vi over 38 000 henvendelser fordelt på poliklinikken, telefon og vår nasjonale chat-tjeneste. Vårt kliniske arbeid genererer bred kunnskap som videreformidles til øvrige aktører på feltet. Blant annet gjennomfører vi ulike opplæringstiltak som seksualitetsundervisning i skolen, opplæring om prevensjon og seksuelt overførbare infeksjoner ved landets høyskoler og universiteter med utdanningsforløp innenfor helsefag, og vi holder kurs med et bredt utvalg tema tilpasset ulike deltakergrupper.

Gjennom vårt påvirkningsarbeid bidrar vi til å sette dagsorden både politisk og i mediene, lokalt og nasjonalt. Vårt mål er å være en kompetansedriver innenfor feltet seksuell og reproduktiv helse og rettigheter.

Overordnet mener Sex og samfunn at seksuell helse må likestilles med fysisk og psykisk helse. For å oppnå dette må vi ta utgangspunkt i at god seksuell folkehelse er avgjørende for god fysisk og psykisk helse, og samtidig trenger vi mer kunnskap om seksuell helse for å ta gode valg.

Vårt innspill

Sex og samfunn er glade for at seksuell helse inkluderes i pakkeforløpet og mener det er viktig at kartlegging og utredning av utfordringer knyttet til seksuell helse blir en del av barnevernets innsats.

Det trengs økt kompetanse på seksuell helse, kjønn og seksualitet

Vi mener det trengs en økt kompetanse når det gjelder seksuell helse, kjønn og seksualitet, og at alle som møter mennesker i sitt arbeid må ha et generelt kunnskapsnivå på området. En grunnleggende kunnskap er viktig for å møte barn og unge på en god måte, og det er samtidig viktig for å kunne se tegn på utfordringer knyttet til seksuell helse, som pakkeforløpet skal bidra til. Særlig er dette viktig for å kunne vurdere graden av de bekymringstegn og risikofaktorer for seksuelle helseproblemer som er nevnt i vurderingen (side 9). Vi mener i tillegg at denne delen bør inkludere personer utsatt for negativ sosial kontroll, og spesifikt æresrelatert vold, tvangsekteskap og/eller omskjæring.

Sex og samfunn

Det trengs rundskriv for øvrige samarbeid med øvrige helsetjenester

Det refereres gjennomgående til rundskrivet *Samarbeid mellom barneverntjenester og psykiske helsetjenester til barnets beste*, men når pakkeforløpet skal utvides bør det også foreligge lignende rundskriv for samarbeid for øvrige helsetjenester.

Helsestasjon for ungdom må inkluderes

Av øvrige helsetjenester nevnes ikke helsestasjon for ungdom, og vi mener denne tjenesten bør inkluderes spesifikt. Helsestasjon for ungdom er et viktig lavterskeltilbud som kan brukes av barn og unge uavhengig av om de går på skole. Helsestasjon for ungdom bør inkluderes i:

- Del 2, «Samhandling mellom barnevernstjenesten og helsetjenesten», under «Aktuelle helsetjenester i kommunen og fylkeskommunen som barnevernstjenesten kontakter» (side 14)
- Del 3, «Kartlegging og utredning i helsetjenesten», under «Helhetlig kartlegging, undersøkelse og utredning» (side 24).

Helsestasjon for ungdom er en viktig tjeneste og som gjennom *Nasjonal faglig retningslinje for det helsefremmende og forebyggende arbeidet i helsestasjon, skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom* blant annet skal gi veiledning om seksuell helse. I tillegg sier retningslinjene at tjenesten bør:

- Ha oversikt over helsetilstanden og de faktorene som kan virke inn på helsen til ungdom
- Være oppmerksomme på mulige bakenforliggende årsaker ved alle henvendelser fra ungdom
- Bidra til å oppdage psykiske plager og lidelser hos ungdom
- Tilby oppfølgende samtaler til ungdom når henvendelser og tidligere konsultasjoner gir grunnlag for det

Mangelfull plan for oppfølging av utfordringer knyttet til seksuell helse

Vi mener også at det trengs en bedre plan for oppfølging av utfordringer knyttet til seksuell helse ved avslutning av pakkeforløpet (side 31). Her nevnes kun hjelpetjenester knyttet til psykisk helse og rus.

Sex og samfunn støtter også innspill sendt fra Nasjonalt SRHR-nettverk.

Med vennlig hilsen

Ingvild Endestad

Anneli Rønnes

Avdelingsleder for
kommunikasjon og politikk

Fagpolitisk rådgiver

